

JUSTIS- OG
BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
22/05814-2

Dato
09.02.2023

Høringssvar - EU/EØS - Forslag til forordning for å forebygge og bekjempe seksuelle overgrep mot barn

Datatilsynet viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 8. desember 2022 om EU-kommisjonens «Forslag til forordning for å forebygge og bekjempe seksuelle overgrep mot barn». Høringen gjelder et forslag til forordning om regler for forebygging og bekjempelse av seksuelle overgrep mot barn som er merket som EØS-relevant. Forslaget pålegger relevante internettbaserte tjenestetilbydere å bruke teknologi for å oppspore, rapportere og fjerne overgrepsmateriale fra sine tjenester.

Datatilsynet støtter EU-kommisjonens innsats for å sikre at effektive tiltak mot seksuelle overgrep mot barn på nett er på plass. Vi mener imidlertid at forslaget reiser alvorlige utfordringer for personvernet. Vi mener derfor at forslaget bør endres. Endringene bør omfatte at oppsporingsforpliktelsene som forslaget fastsetter oppfyller gjeldende nødvendighets- og proporsjonalitetsstandarter og ikke resulterer i svekkelse eller forringelse av kryptering på et generelt nivå.

Det europeiske Personvernrådet (EDPB) har sammen med datatilsynet for EU-organene (EDPS) kommet med en felles uttalelse om det overnevnte forslaget.¹ Det norske Datatilsynet, som har ledet utformingen av uttalelsen på europeisk nivå, støtter uttalelsen fullt ut. Vi viser til denne uttalelsen for en detaljert beskrivelse av problemstillingene som forslaget reiser, og hvordan vi mener det bør endres. De viktigste punktene i uttalelsen kan oppsummeres slik:

- Den omfattende overvåkingsplikten som forslaget vil innebære for tjenesteytere kan i praksis føre til at inngrep i retten til privat kommunikasjon blir regelen i stedet for å forbli unntaket. Dette vil være i strid med europeisk rettspraksis.²

¹ Se EDPB-EDPS Joint Opinion 4/2022 on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council laying down rules to prevent and combat child sexual abuse (28. juli 2022) <https://edps.europa.eu/system/files/2022-07/22-07-28_edpb-edps-joint-opinion-csam_en.pdf>.

² Se dommen i Joined Cases C-203/15 and C-698/15, Tele2 Sverige AB and Watson, avsnitt 89.

- Når det gjelder nødvendigheten og proporsjonaliteten til de planlagte oppdagelsestiltakene, er Datatilsynet spesielt bekymret med hensyn til tiltak for påvisning av ukjent overgrepsmateriale og oppfordring til møter med barn (grooming). Dette er særlig på grunn av at slike teknologier er svært inngripende og har høy feilrate. Videre kan det utledes av europeisk rettspraksis at tiltak som tillater tilgang på generell basis til innholdet i en kommunikasjon kan påvirke essensen av retten til personvern og retten til respekt for privatliv.³
- Datatilsynet er også bekymret for at de foreslåtte oppdagelsestiltakene kan føre til svekkelse av kryptering og føre til at tilbydere velger bort ende-til-ende-kryptering på sine tjenester. Dette kan i betydelig grad påvirke utøvelsen av alle menneskerettigheter, og dessuten pressefriheten, både online og offline.⁴
- Forslaget fastsetter at datatilsynsmyndighetene kun bør konsulteres før tjenesteytere iverksetter visse typer oppdagelsestiltak. Vi mener imidlertid at datatilsynsmyndighetene bør konsulteres i alle tilfeller, ettersom alle oppdagelsestiltak bør anses å innebære en høy risiko.

Til slutt bemerker Datatilsynet at den eventuelle vedtakelsen og implementeringen av forordningen i Norge ikke bør påvirke Datatilsynets myndighet og kompetanse i henhold til forordning (EU) 2016/679, som står i forslagets fortalepunkt 54.

Dersom dere har spørsmål, eller dere ønsker våre synspunkter utdypet, kan dere ta kontakt med saksbehandler Luca Tosoni (luca.tosoni@datatilsynet.no).

Med vennlig hilsen

Jørgen Skorstad
avdelingsdirektør, jus

Luca Tosoni
juridisk fagdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer

Kopi til: KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET

³ Se dommene i Joined Cases C-203/15 and C-698/15, Tele2 Sverige and Watson; Joined Cases C-293/12 and C-594/12, Digital Rights Ireland and Seitlinger and Others; Case C-362/14, Schrems.

⁴ Se Human Rights Council, Resolution 47/16 on the promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet, UN Doc. A/HRC/RES/47/16 (26. juli 2021).